

El Valor de les biblioteques públiques en la societat: El cas de la Xarxa de Biblioteques Municipals

Published by [Interacció](#) [1] on 16/07/2015 - 10:19 | Last modification: 05/02/2026 - 15:08

[Rosa Togores](#) [2] | Servei de Planificació i Avaluació; [Gerència de Serveis de Biblioteques](#) [3]. Diputació de Barcelona

A la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM) hi ha una llarga tradició en la recollida i anàlisi estadística que ha permès desenvolupar un important sistema d'informació per portar a terme projectes d'avaluació destacats. No obstant això, fins ara no hi havia cap estudi que indagés en el valor social generat per les biblioteques de la XBM en el seu entorn. D'acord amb aquesta necessitat, la Gerència de Serveis de Biblioteques (GSB) conjuntament amb la Direcció d'Estudis i Prospectiva (ara Servei de Planificació i Avaluació) de la Diputació de Barcelona van acordar dur a terme un estudi per analitzar el valor públic de la XBM, és a dir, per conèixer la capacitat d'aquest model per generar valor col·lectiu a la ciutadania.

El valor de les biblioteques de la XBM en la societat es complementa amb l'estudi '[El retorn a la inversió de les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques Municipals](#) [4]' (Luria i Pintor, 2013), que aporta informació sobre els beneficis econòmics de les biblioteques a través del càlcul del retorn de la inversió de les biblioteques als ciutadans. Les seves conclusions determinen que per cada euro que l'administració pública inverteix en les biblioteques de la XBM es generen 2,25 euros de benefici directe (si es consideren també els beneficis indirectes, el retorn a la inversió se situa en 4,25 euros per cada euro invertit). Aquest resultat és comparable al d'altres xarxes bibliotecàries referents en l'àmbit internacional.

Principals conclusions: 10 punts estratègics

El treball dut a terme demostra que les biblioteques de la XBM contribueixen, amb els seus recursos, serveis, activitats i aliances, a la generació, en major o menor grau, dels beneficis socials identificats en l'estudi. També fa evident que hi ha marge de millora i en l'estudi es desgrana què cal fer i com fer-ho.

Com ha resultat del projecte, es constata, un cop més, que hi ha una sèrie d'elements transversals i estratègics que cada biblioteca pública hauria de tenir en consideració per incrementar el seu valor en la societat. A continuació, s'exposen aquells elements als quals els professionals van donar major rellevància i que van ser comuns en el debat de tots els grups de treball.

1. Proximitat i implicació.

La biblioteca pública és, per definició, un equipament de proximitat. La biblioteca pública té la responsabilitat de contribuir al benestar social i a la qualitat de vida de la societat.

2. Accessibilitat i igualtat.

L'equitat d'accés és una de les senyes d'identitat de les biblioteques. A més de l'accessibilitat a la cultura i el coneixement, la biblioteca té un important paper en la introducció de la ciutadania en els darrers avenços tecnològics.

3. Pertinença

La biblioteca pública, com a referent cultural del territori i espai públic de la comunitat, ha de formar part de les estratègies municipals relacionades directament o indirectament amb els seus camps d'acció (plans de cohesió social, de lectura, d'alfabetització, etc.)

4. Evolució, adaptació i innovació

L'adaptació a les noves realitats i necessitats socials és imprescindible per assegurar la sostenibilitat de les biblioteques. Cada ciutadà ha de trobar a la biblioteca els recursos que donin resposta a les seves necessitats, que seran diferents segons el seu moment vital.

5. Cooperació

La col·laboració en l'àmbit local amb altres serveis públics, empreses privades, entitats ciutadanes i entre les mateixes biblioteques és bàsica. La cooperació contribuirà de manera directa a millorar l'eficàcia de les accions portades a terme en benefici de la societat.

6. Participació

Una biblioteca és un protagonista important de la comunitat en la qual s'insereix, un punt de trobada de diferents col·lectius i un centre neuràlgic de la vida cultural de la comunitat. També cal considerar accions de micromecenatge i patrocini per part de particulars i del teixit empresarial local.

7. L'equip de treball

L'equip de treball és la base de l'èxit d'una biblioteca més social: la seva formació i implicació i la capacitat de generar sinergies amb l'entorn són bàsiques. La plantilla ha de ser interdisciplinària, polivalent i flexible.

8. Planificació i avaluació

La biblioteca ha d'abastar nous camps d'acció, però no ha de perdre de vista quines són les seves funcions i distingir aquelles que li són pròpies d'aquelles que ho són d'altres serveis.

9. Comunicació

L'oferta de serveis de la biblioteca ha d'arribar als públics als quals es dirigeix.

10. Eficiència, qualitat i sostenibilitat

En un context socioeconòmic en què el paper social de la biblioteca és més important que mai, eficiència, qualitat i sostenibilitat han de continuar regint els seus serveis i activitats.

PDF [El Valor de les biblioteques públiques en la societat: El cas de la Xarxa de Biblioteques Municipals](#) [5]

[Inicia sessió](#) [6] o [registra't](#) [7] per enviar comentaris

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: governança cultural

- [8]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2015/valor-biblioteques-publicues-societat-XBN>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <http://interaccio.diba.cat/members/togores>
- [3] <http://www.diba.cat/web/biblioteques>
- [4] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/cidoc_roi.pdf
- [5] <http://cercles.diba.cat/documentsdigitals/pdf/E150177.pdf>
- [6] <http://interaccio.diba.cat/>
- [7] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [8] <https://interaccio.diba.cat/node/5896>